

Θεολογικά Χρονικά

ΣΥΝΕΔΡΙΑ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2013: Θεσσαλονίκη

Οίκουμενικό Συμπόσιο προς τιμήν τοῦ καθηγητῆ Πέτρου Βασιλειάδη, με θέμα «Ὁ οίκουμενικός διάλογος στὸν 21ο αἰῶνα: πραγματικότητες-προκλήσεις προοπτικές»

Με τὴν παρουσία τοῦ Παναγιωτάτου Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης κ. Ἀνθίμου, τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Προύσης καὶ ἀναπληρωτῆ καθηγητῆ τοῦ Τμήματος Ποιμαντικῆς καὶ Κοινωνικῆς Θεολογίας τοῦ ΑΠΘ κ. Ἐλπιδοφόρου, τοῦ Κοσμήτορα τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ ΑΠΘ καθηγητῆ κ. Μιχαῖλ Τρίτου, τοῦ Προέδρου τοῦ Τμήματος Θεολογίας τοῦ ΑΠΘ καθηγητῆ κ. Χρυσόστομου Σταμούλη, καθηγητῶν ἀπὸ Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ ἔξωτερικοῦ, ὁμοτίμων καὶ ἐν ἐνεργείᾳ καθηγητῶν τῶν δύο Τμημάτων τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ ΑΠΘ καὶ τοῦ ΕΚΠΑ, προπτυχιακῶν καὶ μεταπτυχιακῶν φοιτητῶν, ἱερέων καὶ μοναχῶν, μαθητῶν τοῦ τιμώμενου καθηγητῆ ἀλλὰ καὶ φίλων τῆς οἰκογένειας Βασιλειάδη, πραγματοποιήθηκε τὸ οίκουμενικὸ συμπόσιο, με θέμα «Ὁ οίκουμενικὸς διάλογος στὸν 21ο αἰῶνα: πραγματικότητες-προκλήσεις-προοπτικές» πρὸς τιμὴν τοῦ καθηγητῆ Πέτρου Βασιλειάδη στίς 14-15 Ἰανουαρίου τοῦ 2013, στὸ Τμήμα Θεολογίας τοῦ ΑΠΘ. Τὸ συμπόσιο πραγματοποιήθηκε (ἀρχικὰ στὸ Δ΄ ἀμφι-

θέατρο τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς καὶ στὴ συνέχεια στὴν αἴθουσα συνεδριάσεών του) με πρωτοβουλία τοῦ καθηγητῆ Ἰωάννη Πέτρου καὶ τὴν ὀργανωτικὴ ἐπιτροπὴ τοῦ συμποσίου ἀποτελοῦσαν ἐκτὸς ἀπὸ τὸν καθ. Ἰω. Πέτρου, ὁ ἐπίκουρος καθηγητῆς Στυλιανὸς Τσομπανίδης καὶ ὁ λέκτορας Μόσχος Γκουτζιούδης.

Ἐκτὸς τῶν προσκεκλημένων καθηγητῶν, τὸ συμπόσιο τίμησαν με τὴν παρουσία τους ὁ Μ. Πρωτοπρεσβύτερος π. Γεώργιος Τσέτσης, Δρ. τοῦ Τμήματος Θεολογίας τοῦ ΑΠΘ καὶ τ. μόνιμος ἀντιπρόσωπος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου στὴν ἔδρα τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν καὶ ὁ κ. Ἀλέξανδρος Παπαδερός, συνιδρυτῆς καὶ τέως Γενικὸς Διευθυντῆς τῆς Ὁρθοδόξου Ἀκαδημίας Κρήτης, Σύμβουλος τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου ἐ.τ. καὶ μέλος τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀκαδημίας Ἐπιστημῶν καὶ Τεχνῶν. Τὸ συμπόσιο εἶχε μεγάλη ἐπιτυχία καὶ οἱ εἰσηγήσεις τῶν ὁμιλητῶν διακρίθηκαν γιὰ τὸ ὑψηλὸ ἀκαδημαϊκὸ τους ἐπίπεδο. Αὐτὲς κάλυπταν ὅλο τὸ φάσμα τῶν ἀντικειμένων (Καινὴ Διαθήκη, διαθηρσκειακὸς διάλογος, λειτουργικὴ καὶ οἰκουμενικὴ κίνηση), με τὰ ὁποῖα ὁ κ. Βασιλειάδης ἀσχολεῖται γιὰ περισσότερο ἀπὸ 35 χρόνια. Σὲ ὅλες τίς συνεδρίες ὁ ἀριθμὸς τῶν συμμετεχόντων ἦταν πολὺ μεγάλος καὶ ἡ συζήτηση ποὺ ἀκολουθοῦσε ἰδιαίτερα ἐνδιαφέρουσα. Ἀξίζει νὰ σημει-

ωθει ότι άρκετοί προπτυχιακοί φοιτητές των δύο Τμημάτων της Θεολογικής Σχολής του ΑΠΘ παρακολούθησαν όλες τις συνεδρίες παρά το γεγονός ότι το συμπόσιο έλαβε χώρα κατά την τελευταία εβδομάδα των μαθημάτων πριν την έξεταστική του χειμερινού έξαμήνου. Ο τιμώμενος καθηγητής καθόλη τη διάρκεια του συμποσίου ήταν φανερά συγκινημένος εξαιτίας των όσων άκούστηκαν από συναδέλφους, μαθητές και φίλους, αλλά και των μηνυμάτων που άναγνώστηκαν από φορείς και συναδέλφους του για το πρόσωπο και το έργο του. Έπιστολές απέστειλαν στην οργανωτική επιτροπή του συμποσίου ο Γενικός Γραμματέας του ΠΣΕ Rev. Dr. Olav Fykse Tveit και ο Moderator της CWME Μητροπολίτης Geenvarghese Coorilos, εκτιμώντας την πολυετή προσφορά του κ. Βασιλειάδη σε οίκομενικό επίπεδο.

Στό συνέδριο αυτό έλαβαν μέρος με εισηγήσεις μεταξύ άλλων οί π. Γεώργιος Τσέτσης («Ο Οίκομενικός Διάλογος στον 21ο αιώνα: Πορεία μετ' έμποδιών;»), Άλέξανδρος Παπαδερός («Οίκομενικά κεκτημένα και όφειλόμενα»), Άθανάσιος Βλέτσης («Έπιστροφή στην Όρθοδοξία; Ποιό είναι το μοντέλο ένότητας των Έκκλησιών για την Όρθόδοξη Έκκλησία;»), Έλένη Κασσελούρη («Όρθόδοξη Έρμηνευτική και οίκομενικός διάλογος στο έργο του Πέτρου Βασιλειάδη»), Γεώργιος Μαρτζέλος («Η θεολογία του σπερματικού λόγου και ή σημασία της για τους διαχριστιανικούς και διαθρησκειακούς διαλόγους»), Στέλιος Τσομπανίδης («Κοινωνική ή πνευματική και εκκλησιαστική διάσταση της Οίκομενικής Κίνησης; Η σημασία της υπέρβασης μίας παλιάς έντασης ένψει των προκλήσεων της παγκοσμιοποίησης»), Άγγελική Ζιάκα («Ο Διαθρησκειακός

Διάλογος και ή Χριστιανική Μαρτυρία στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Θεολογίας του ΑΠΘ. Η συμβολή του καθηγητή Πέτρου Βασιλειάδη»), Παντελής Καλαϊτζίδης («Η έσχατολογική προοπτική στη θεολογία του Πέτρου Βασιλειάδη και ή σημασία της για τον έν εξέλιξει οίκομενικό διάλογο») κ.ά.

Οί εισηγήσεις του συμποσίου θα δημοσιευτούν σε μελλοντικό τεύχος του ήλεκτρονικού περιοδικού του Τμήματος Θεολογίας *Σύνθεσις* (<http://ejournals.lib.auth.gr/synthesis>). Το συμπόσιο έκλεισε με δείπνο, το όποιο παρέθεσε ή οίκογένεια Βασιλειάδη για τους συνέδρους στην αίθουσα “Καισάρεια” του Ί. Ν. Άγιου Γεωργίου Νεαπόλεως. Σε αυτό παραβρέθηκαν επίσης ο Σεβασμώτατος Μητροπολίτης Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως κ. Βαρνάβας και ο Θεοφιλέστατος Έπίσκοπος Θεουπόλεως κ. Παντελήμων. Οί περισσότερες από τις εισηγήσεις του οίκομενικού αυτού συμποσίου έχουν άναρτηθεί στο ίστολόγιο *Θεολογικά Δρώμενα* (<http://blogs.auth.gr/moschosg/>). Έκει μπορεί κανείς να δεί επίσης το βιογραφικό και την έργογραφία του καθηγητή Πέτρου Βασιλειάδη.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2013: Θεσσαλονίκη

Το Τμήμα Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ. σε συνεργασία με την Ίερά Σύνοδο της Έκκλησίας της Ελλάδος διοργάνωσε στις 22-23 του μηνός έπιστημονικό συμπόσιο με τίτλο «Έκκλησία και Άριστερά». Το συνέδριο ήταν χωρισμένο σε θεματικές ένότητες στις όποιες έλαβαν μέρος με εισηγήσεις, μεταξύ άλλων, οί Μιλτιάδης Κωνσταντίνου, Παναγιώτης Ύφαντης («Η Βασιλεία του Θεού και ή Λαϊκή Έξουσία. Ίστορικές έπιστημάνσεις από τις παράλληλες πορείες Έκκλησίας και Άριστεράς στον 20ο και 21ο αιώνα»),

Νίκη Παπαγεωργίου, Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος, Ἰφιγένεια Καμτσίδου («Θρησκευτικά Σύμβολα καὶ θρησκευτικότητα στὸν δημόσιο χῶρο»), Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος, π. Βασίλειος Καλιακμάνης, Κώστας Παπαγεωργίου («Θέματα ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας καὶ μισθοδοσίας τοῦ κλήρου»), Κώστας Σταμάτης, Χρήστος Τσιρώνης («Ἐκκλησία καὶ Ἀριστερά ἐν μέσῳ κρίσης: Δράσεις ἐναντι τῶν κοινωνικῶν προβλημάτων»), Μητροπολίτης Σιατίστης κ. Παῦλος, Στυλιανὸς Τσομπανίδης («Ἐκκλησία καὶ Ἀριστερά ἐναντι τοῦ μεταναστευτικοῦ ζητήματος»), Νικόλας Σεβαστάκης, Ἀνδρέας Καριτζής («Ὁ σύγχρονος λόγος τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἀριστερᾶς. Ἀπὸ τὴ συγκρουσιακὴ στῆ συνεργατικὴ ρητορικὴ»), Κωστής Παπαϊωάννου, Μητροπολίτης Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἄνθιμος («Ἡ θρησκευτικὴ ἐκπαίδευση στὸ σύγχρονο ἑλληνικὸ σχολεῖο»).

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2013: Βρυξέλλες

Στις 29 τοῦ μηνὸς πραγματοποιήθηκε στὸ Εὐρωπαϊκὸ Κοινοβούλιο ἐπισημονικὴ Ἡμερίδα μὲ θέμα «Θεὸς καὶ Εὐρώπη», μὲ ἀφορμὴ τὴν ἔκδοση τοῦ νέου βιβλίου τοῦ Lucian Leustean μὲ τίτλο «Representing Religion in the European Union: Does God Matter?» (2012). Τὸ βιβλίο παρουσιάσαν μεταξύ ἄλλων ὁ συγγραφέας, καὶ οἱ Frank Turner, Peter Pavlovic, Gary Wilton. Στὴν ἐκδήλωση συμμετείχε καὶ ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στίς Βρυξέλλες Δρ. Κωνσταντῖνος Ζορμπᾶς.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2013: Στρασβούργο

Τὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Στρασβούργου διοργάνωσε στίς 5 τοῦ μηνὸς Διεθνὲς Συνέδριο μὲ θέμα «Developpements recents

en theologie trinitaire dans l'aire anglo-saxonne». Σκοπὸς τοῦ συνεδρίου ἦταν νὰ παρουσιαστῆι στὸ γαλλόφωνο κοινὸ ἢ συζήτηση ποῦ λαμβάνει χώρα στῆ σύγχρονη ἀγγλόφωνη τριαδικὴ θεολογία καὶ νὰ ἀναδειχθοῦν τρόποι μὲ τοὺς ὁποίους ἡ τριαδικὴ θεολογία μπορεῖ νὰ συμβάλλει στὴν ἀνανέωση τοῦ σύγχρονου συστηματικοῦ προβληματισμοῦ σὲ ἐπιμέρους ζητήματα, ὅπως ἡ οἰκουμενικὴ θεολογία καὶ ἡ θεολογία τῶν θρησκειῶν. Μεταξὺ τῶν εἰσηγητῶν ἦταν οἱ Christoph Schwobel («Where do we stand in Trinitarian theology?»), Karen Kilby («Trinity and Tradition in Anglo-Saxon Theology»), Aristotle Papanikolaou («Sophia, Energies or Person? The Debate on the Trinity in the Orthodox Theology»).

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2013: Κρήτη

Ἡ Ὁρθόδοξος Ἀκαδημία Κρήτης σὲ συνεργασία μὲ τὸ Ἰνστιτοῦτο Μεταναστευτικοῦ Δικαίου, ΙΜΕΔ, διοργάνωσε τὸ πρῶτῆς Τρίτης 5 Φεβρουαρίου 2013 Ἐνημερωτικὴ Ἡμερίδα μὲ θέμα: «Συμβούλια Ἐνταξίας Μεταναστῶν, ΣΕΜ: Ἐνας Νέος Καλλικρατικὸς Θεσμὸς γιὰ τὴν Κοινωνικὴ Ἐνταξίαν τῶν Νομίμων Μεταναστῶν (Ν. 3852/2010, Ἄρθρο 78)». Ἡ ἐν λόγω δράση ἐντάσσεται στὸ πλαίσιο τῆς εὐρύτερης δραστηριοποίησης καὶ συμβολῆς τῆς Ἀκαδημίας σὲ σημαντικὰ κοινωνικὰ θέματα τοῦ Τόπου μας καὶ τῆς διάθεσής της νὰ συμβάλει ἔμπρακτα καὶ στὸ μέτρο τῶν δυνατοτήτων της, ἀφ' ἑνὸς μὲν στὴν διαδικασίαν ὁμαλῆς ἐνταξίας τῶν νομίμων μεταναστῶν, ὁμογενῶν καὶ παλινοστούτων καὶ ἀλλοδαπῶν, ποῦ διαβιοῦν, ἐργάζονται καὶ δραστηριοποιοῦνται στὴν εὐρύτερη περιοχὴ, ἀφ' ἑτέρου δὲ στὴν ἐνίσχυση τῆς εὐρύτερης κοινωνικῆς συνοχῆς σὲ περιόδους ἔντονης οικονομικῆς, κοινωνικῆς καὶ

άξιακής κρίσης και αποδόμησης, όπως ή περίοδος που διανύουμε.

Βασικός στόχος της Ήμερίδας ήταν η ενημέρωση των τοπικών αυτοδιοικητικών θεσμών και οργάνων (Δήμων κ.ά.), λοιπών φορέων και συλλόγων της περιοχής για τα ΣΕΜ, τους στόχους, τους τομείς δράσης και το νομικό πλαίσιο λειτουργίας τους, που τα διέπει, καθώς επίσης και τους τρόπους εφαρμογής στην πράξη των σχετικών προνοιών και δυνατοτήτων του Νόμου 3852/2010. Όμιλητές της εκδήλωσης ήταν ο πρόεδρος του Ίνστιτούτου Μεταναστευτικού Δικαίου, Δικηγόρος κ. Ιωάννης Π. Άλαβάνος, ο Συνεργάτης του, κ. Μιλτιάδης Τσεκούρας και ή κ. Ευαγγελία Ζησοπούλου, Δημοτική Υπάλληλος Δομοκοῦ Φθιώτιδας, ενώ συντονιστής της συζήτησης ήταν ο Δρ. Βασίλειος Θ. Μείχανεσίδης, Ήπιστημονικός Συνεργάτης της ΟΑΚ.

Στις εισηγήσεις τους οί όμιλητές παρουσίασαν τις σύγχρονες όψεις της μεταναστευτικής πολιτικής, τις διαδικασίες κοινωνικής ένταξης των μεταναστών στη Χώρα - μέσω των ΣΕΜ - τά πραγματικά και δυνητικά όφέλη της τοπικής κοινωνίας από την ένταξή τους, καθώς επίσης και τά διάφορα σχέδια δράσης και τις καλές πρακτικές ένταξης μεταναστών, όμογενών, παλιννοστών και άλλοδαπών με άπώτερο σκοπό την όμαλότερη προσαρμογή και ενεργοποίηση των οικονομικών μεταναστών, των όμογενών και των άλλοδαπών στις τοπικές κοινωνίες, τη διασφάλιση της έσωτερικής ειρήνης και την ένιςχυση της ευρύτερης κοινωνικής συνοχής.

Τό ΙΜΕΔ, έχοντας μελετήσει την αντίστοιχη ευρωπαϊκή έμπειρία και τις καλές πρακτικές κοινωνικής ένταξης των Μεταναστών από ανάλογες περιπτώσεις Χωρών της Δυτικής Ευρώπης (π.χ. Γερμανία, Γαλ-

λία κ.ά.), πρότεινε σειρά τρόπων και πρακτικών με σκοπό την άποτελεσματικότερη και ευχερέστερη ένταξη των νομίμων μεταναστών, των όμογενών και παλιννοστών και γενικά των άλλοδαπών στις τοπικές κοινωνίες. Τά ΣΕΜ καθιερώθηκαν με τό άρθρο 78 Ν.3852/2010 και συστάθηκαν έκτοτε σε πολλούς δήμους της Χώρας με στόχο την ανάπτυξη δράσεων ένταξης των νομίμων μεταναστών και έν γενέει των άλλοδαπών στις τοπικές κοινωνίες, αλλά και την ευαισθητοποίηση των Ήμεδαπών φορέων, αλλά και των Έλλήνων πολιτών σχετικά με την αναγκαιότητα και τά όφέλη όμαλης ένταξής τους. Οί τομείς, στους όποιους τά ΣΕΜ δραστηριοποιούνται και παρεμβαίνουν είναι ή έργασία, ή εκπαίδευση, ή υγεία, ή στέγαση, τό εμπόριο και ή οικονομική δραστηριότητα, οί πολιτιστικές δραστηριότητες των όμάδων αυτών και άλλα παρόμοια ζητήματα.

Τήν έναρξη της Ήμερίδας κήρυξε ό Πρόεδρος της ΟΑΚ, Σεβασμώτατος Μητροπολίτης Κισσάμου και Σελίνου κ. Αμφιλόχιος, ενώ σύντομο χαιρετισμό-καλωσόρισμα άπηύθυνε ή Ήπιστημονική Συνεργάτης της ΟΑΚ κ. Έμμανουέλα Λαρεντζάκη. Τήν Ήμερίδα παρακολούθησαν εκπρόσωποι Δήμων, Φορέων και Συλλόγων, μεταξύ των όποιων ό Δήμαρχος Πλατανιά κ. Ιωάννης Μαλανδράκης, ό Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου Πλατανιά κ. Άθανάσιος Χηνόπουλος, ό Άντιδήμαρχος Άποκορώνου κ. Στυλιανός Μιχελάκης, ή Περιφερειακή Σύμβουλος ΠΕ Χανίων κ. Μαρία Τζανακάκη ως εκπρόσωπος του Άντιπεριφερειάρχη κ. Άπ. Βουλγαράκη, εκπρόσωπος του Δήμου Κισσάμου, ή Επίτιμη Πρόξενος της Φιλλανδίας στα Χανιά κ. Inge-Maj Lassfolk-Tsontos, ό Πρόεδρος των Όμογενών Βορείου Ήπείρου κ. Νικό-

λαος Άγώρας, καθώς και εκπρόσωποι Μεταναστών και Συλλόγων Άλλοδαπών της Δυτικής Κρήτης.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ-ΜΑΡΤΙΟΣ 2013: Άγιος Σέργιος, Παρίσι

Τὸ Ὁρθόδοξο Θεολογικὸ Ἰνστιτούτο τοῦ Ἁγίου Σεργίου στὸ Παρίσι διοργάνωσε κατὰ τὸ ἐαρινὸ ἐξάμηνο τοῦ τρέχοντος ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους σεμινάριο ἐπιπέδου master μὲ θέμα: «Ἔθνη καὶ Ἐθνικισμός: Μία πρόκληση γιὰ τὴν ὀρθόδοξη ἐκκλησιολογία». Τὸ σεμινάριο διοργανώθηκε μὲ τὴν εὐθύνη τοῦ Καθηγητῆ τοῦ Ἰνστιτούτου τοῦ Ἁγίου Σεργίου Michel Stavrou καὶ τοῦ Δρ. Παντελῆ Καλαϊτζίδη, Διευθυντῆ τῆς Ἀκαδημίας Θεολογικῶν Σπουδῶν Βόλου.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2013: Princeton, Η.Π.Α.

Στις 15 καὶ 16 Φεβρουαρίου πραγματοποιήθηκε στὸ Princeton University τῶν Η.Π.Α μὲ τὴ συμμετοχὴ μεγάλου ἀριθμοῦ πανεπιστημιακῶν καθηγητῶν, ἐρευνητῶν καὶ φοιτητῶν, τὸ 3ο Διεθνὲς Συνέδριο πρὸς τιμὴν τοῦ π. Γεωργίου Φλωρόφσκυ. Τὸ συνέδριο διοργανώθηκε ἀπὸ τὴν «Fr. Georges Florovsky Orthodox Christian Theological Society» στὸ Princeton University καὶ τὸ «School of Christian Vocation and Mission» στὸ Princeton Theological Seminary. Τὸ θέμα τοῦ φετινοῦ συνεδρίου, ποὺ ἐμπνέεται ἀπὸ τὸ θεολογικὸ ὄραμα τοῦ κορυφαίου ὀρθόδοξου θεολόγου τοῦ 20οῦ αἰῶνα, ἦταν: «Ἡ περὶ Ἁγίας Γραφῆς διδασκαλία». Σκοπὸς τοῦ συνεδρίου ἦταν ἡ σοβαρὴ καὶ ἐμπεριστατωμένη διερεύνηση τῆς θέσης, τῆς σπουδαιότητος καὶ τοῦ ρόλου ποὺ διαδραματίζει ἡ Ἁγία Γραφή στὸ πλαίσιο τῆς σύγχρονης (ιδιαίτερα τῆς ὀρθόδοξης) θεολογίας. Στὸ συνέδριο ἔλαβαν μέρος μὲ εἰσηγήσεις οἱ π. J.

McGuckin (ὁ ὁποῖος μίλησε γιὰ τὸ ἔργο τοῦ Ὁριγένη), M. Legapsi (ὁ ὁποῖος μίλησε γιὰ τὴν ἱστορικὴ-κριτικὴ μέθοδο ἐρμηνείας τῆς Βίβλου), Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς κ. Δημήτριος (ὁ ὁποῖος μίλησε γιὰ τὸ ἐρμηνευτικὸ ἔργο τοῦ Ἰωάννη Χρυσοστόμου), π. Radu Bordeianu, («The Biblical Nature of the Church and the Ecclesial Nature of the Bible: An Analysis of Dumitru Staniloae's Ecclesiology»), Νικόλαος Ἀσπροῦλης («The Bible as Heilsgeschichte: The Basic Axis and Scope of Georges Florovsky's Neo-Patristic Synthesis»), κ.ἄ.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2013: Βάρνα Βουλγαρίας

Τὸ Διεθνὲς Ἴδρυμα γιὰ τὴν Ἐνότητα τῶν Ὁρθόδοξων Λαῶν σὲ συνεργασία μὲ τὸ Πατριαρχεῖο Βουλγαρίας διοργάνωσε στίς 17-19 τοῦ μηνὸς Διεθνὲς Συνέδριο μὲ θέμα «Παραδοσιακὲς ἀξίες καὶ Δημοκρατικὲς ἐλευθερίες στὴ σύγχρονη κοινωνία». Περίπου 60 σύνεδροι (κυβερνητικοὶ ἀξιωματοῦχοι, Καθηγητῆς, Κληρικοὶ κ.λπ.) ἀπὸ 23 χῶρες (Ἀνατολικὴ Εὐρώπη, Βαλκάνια, Μέση Ἀνατολή κ.ἄ.) συγκεντρώθηκαν γιὰ νὰ συζητήσουν ζητήματα ποὺ ἀφοροῦν στὴν συνύπαρξη τῶν παραδοσιακῶν καὶ σύγχρονων φιλελεύθερων δημοκρατικῶν ἀξιῶν.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2013: Νεάπολη Ἰταλίας

Ἡ Διαχριστιανικὴ Οἰκουμενικὴ Κίνηση τῆς Νεαπόλεως καὶ τὸ Τμήμα «Ἁγίος Θωμᾶς ὁ Ἀκινάτης» τῆς Pontifica Facolta Teologica dell Italia meridionale διοργάνωσαν στίς 28 τοῦ μηνὸς ἡμερίδα μὲ θέμα «Ἡ οἰκουμενικότητα, 50 χρόνια μετὰ τὴ Β' Σύνοδο τοῦ Βατικανοῦ». Μεταξὺ τῶν ὁμιλητῶν ἦταν οἱ Μητροπολίτης Ἰταλίας καὶ Μελίτης κ. Γεννάδιος, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Chieti-Vasto κ. Bruno Forte κ.ἄ.

ΜΑΡΤΙΟΣ 2013: Ταλλίνη, Έσθονία

Στο πλαίσιο της συνεργασίας της Αυτόνομης Ορθόδοξης Εκκλησίας της Έσθονίας και της Λουθηρανικής Εκκλησίας της Έσθονίας πραγματοποιήθηκε την πρώτη του μηνός συνδιάσκεψη με θέμα «Μεταμοσχεύσεις μέσα από μία θεολογική και ήθικη θεώρηση». Υπό την προεδρία των προκαθημένων των δύο Εκκλησιών (Ορθόδοξος Μητροπολίτης Ταλλίνης και πάσης Έσθονίας κ. Στέφανος, Λουθηρανός Αρχιεπίσκοπος Έσθονίας κ. Andres Poder), θεολόγοι Καθηγητές και ειδικοί επιστήμονες πάνω σε θέματα Βιοηθικής συζήτησαν επίμερους θεολογικές, ποιματικές και επιστημονικές όψεις του ζητήματος.

ΜΑΡΤΙΟΣ 2013: Αθήνα

Το Σάββατο 2 Μαρτίου 2013 πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα, στο Πολιτιστικό Κέντρο της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών, ημερίδα με θέμα: «Η γυναίκα μπροστά στις προκλήσεις της κοινωνικό-οικονομικής κρίσης». Την Ημερίδα διοργάνωσαν η Ειδική Συνοδική Επιτροπή Γυναικείων Θεμάτων και το Διαμνητροπολιτικό Δίκτυο Γυναικείων. Την Ημερίδα παρακολούθησε μεγάλος αριθμός γυναικών, εκπροσώπων των Ιερών Μητροπόλεων Κεντρικής, Νοτίου Ελλάδος και Αιγαίου. Μετά τους χαιρετισμούς που απηύθυναν ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμος, ο Πρόεδρος της Ειδικής Συνοδικής Επιτροπής Γυναικείων Θεμάτων Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Χαλκίδος κ. Χρυσόστομος και εκπρόσωποι τοπικών φορέων και γυναικείων οργανώσεων, ο λόγος έδόθη στους ομιλητές και τις ομιλήτριες της ημερίδας. Στην πρώτη συνεδρία εξετάστηκαν οι διαστάσεις της κοινωνικό-οικονο-

μικης κρίσης και οι επιπτώσεις τους στις γυναίκες, με ομιλητές: την Δρ. Εύανθια Αδαμτζιλογλου, μέλος της ΕΣΕΓΘ, τη δημοσιογράφο Ευγενία Κατούφα και τον ψυχίατρο Δημήτριο Καραγιάννη. Στη δεύτερη συνεδρία αναλύθηκε η συμβολή των γυναικών στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κρίσης από τις: Νίκη Παπαγεωργίου, Άν. Καθηγήτρια Α.Π.Θ., Έλένη Κασσελούρη - Χατζηβασιλειάδη, Διδάσκουσα στο Ε.Α.Π. και Χριστίνα Βάγια, Καθηγήτρια Κοινωνικής Έργασίας και μέλος της ΕΣΕΓΘ. Στη συζήτηση που ακολούθησε τονίστηκε ότι παρ' όλο που οι γυναίκες όλων των ηλικιών αποτελούν τα μεγαλύτερα ίσως θύματα της κρίσης, αφού απειλούνται από την ανεργία, την περιθωριοποίηση, τη βία και τη φτώχεια, είναι αυτές που γίνονται παράλληλα φορείς ελπίδας, αισιοδοξίας, αγάπης και προσφοράς τόσο σε προσωπικό όσο και σε συλλογικό επίπεδο, στο πλαίσιο των κατά τόπους εκκλησιαστικών κοινοτήτων και κοινωνιών. Η ημερίδα θα επαναληφθεί το Σάββατο 1 Ιουνίου 2013, στο Πνευματικό Κέντρο της Ιεράς Μητροπόλεως Λαγκαδά, όπου θα λάβουν μέρος εκπρόσωποι από τις Ιερές Μητροπόλεις της Βορείου Ελλάδος.

ΜΑΡΤΙΟΣ 2013: Βόλος

Το Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας, Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας διοργάνωσε στις 2 του μηνός ημερίδα με θέμα «Γνώση και Μεταμόρφωση. Ταξιδεύοντας στην Ύστερη Αρχαιότητα». Έλαβαν μέρος μεταξύ άλλων οι Κατερίνα Βούλγαρη («Έξ ὄνου περιεργίας. Όψεις γνώσης και μεταμόρφωσης στο παράδειγμα του Άπουλήιου»), Στέφανος Παρασκευαΐδης («Τὰ θεραπευτικά ταξίδια του Αΐλιου Άριστεΐδη»), Δημήτρης Κυρτά-

τας («Ἀπὸ τὸ πολεμικὸ μέτωπο, στὸν Ὀλυμπο. Περιπλανήσεις καὶ ἐλεύθεροι συνειρμοὶ τοῦ Δίωνα Χρυσοστόμου»), Νίκος Παύλου («Αὐτοεἶδωλο ἐγενόμην τοῖς πάθεσιν. Βίαιες ἀποστροφές τῆς ἐρωτικῆς ἐπιθυμίας στὴν Ὑστερή Ἀρχαιότητα»).

ΜΑΡΤΙΟΣ 2013: Θεσσαλονίκη

Στὶς 8 τοῦ μηνὸς πραγματοποιήθηκε ἐκδήλωση πρὸς τιμὴν τοῦ ὁμότιμου Καθηγητῆ Παιδαγωγικῆς Χρήστου Βασιλόπουλου. Στὸ πλαίσιο τῆς ἐκδήλωσης ἔλαβαν μέρος οἱ εἰσηγήσεις τῆς Δήμητρας Κούκουρα («Βιογραφία τοῦ ὁμότιμου Καθηγητῆ Χρ. Βασιλόπουλου»), τοῦ Δημήτρη Πνευματικοῦ («Ἡ ἐλευθερία καὶ ἡ αὐτονομία τοῦ ἀναπτυσσόμενου ἀτόμου στὸ ἔργο τοῦ Καθηγητῆ Χρήστου Βασιλόπουλου», τῆς Βασιλικῆς Μητροπούλου («Ἡ συμβολὴ τοῦ Καθηγητῆ Χρήστου Βασιλόπουλου στὸν ἐκσυγχρονισμὸ τῆς διδασκαλίας τοῦ μαθήματος τῶν θρησκευτικῶν»). Στὸ τέλος τῆς ἐκδήλωσης ἐπιδόθηκε στὸ τιμώμενο πρόσωπο ἀπὸ τὸν Πρόεδρο τοῦ Τμήματος Θεολογίας, Καθηγητῆ Χρυσόστομο Σταμούλη, ὁ τιμητικὸς τόμος μὲ τίτλο «Ἀγωγή Ἀγάπης καὶ Ἐλευθερίας».

ΜΑΡΤΙΟΣ 2013: Ἀθήνα

Στὶς 11 τοῦ μηνὸς πραγματοποιήθηκε στὸ Ξενοδοχεῖο Τιτάνια, ἐκδήλωση μὲ θέμα «Ἐπιστήμη καὶ Θρησκεία: Ἀπὸ τίς θεωρίες καὶ τὰ δόγματα στὸν ἄνθρωπο». Μεταξὺ τῶν ὁμιλητῶν ἦταν οἱ π. Εὐάγγελος Γκανᾶς, Μαρίνα Κολοβοπούλου, Πάνος Λιγομενίδης, Γεώργιος Μέσκος, π. Βασίλειος Θερόμος, Γιώργος Παῦλος κ.ἄ.

ΜΑΡΤΙΟΣ 2013: Βοστώνη

Ἡ Ἑλληνορθόδοξη Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Τιμίου Σταυροῦ στὴ Βοστώνη διοργάνωσε στὶς 15-16 τοῦ μηνὸς Διεθνῆς Συνέ-

δριο γιὰ τὴν λειτουργικὴ ἀνανέωση. Στὸ συνέδριο αὐτὸ ἔλαβαν μέρος μὲ εἰσηγήσεις μεταξὺ ἄλλων οἱ Robert Taft S.J. («Liturgical Renewal in Orthodoxy: Reflections, Cautions, Suggestions»), π. Ἀλκιβιάδης Καλύβας («Liturgical Renewal in Orthodox theology and Liturgical Praxis in Relation to the Sacrament of the Divine Eucharist»), π. Φίλιππος Ζυμάρης («Liturgical Renewal and the Reception of Communion: Progress and Challenges»), π. Στέφανος Ἀλεξόπουλος («Liturgical Renewal in Greece: Past, Present, Future?»), Vassa Larin («Liturgical Crisis in Russian Orthodoxy Today: When words lose their meaning») κ.ἄ.

ΜΑΡΤΙΟΣ 2013: Ἀθήνα

Ὁ Πανελλήνιος Θεολογικὸς Σύνδεσμος «Καιρὸς-γιὰ τὴν ἀναβάθμιση τῆς Θρησκευτικῆς Ἐκπαίδευσης» διοργάνωσε στὸ Βιβλιοπωλεῖο Ἄρμος ἐκδήλωση μὲ θέμα «Ἐκκλησία καὶ Γυναίκα». Στὴν ἐκδήλωση ἔλαβαν μέρος οἱ Σπυριδούλα Ἀθανασοπούλου-Κυπρίου, Κωνσταντῖνος Γιοκαρίνης καὶ Νίκη Παπαγεωργίου.

ΜΑΡΤΙΟΣ 2013: Βόλος

Ἡ Ἀκαδημία Θεολογικῶν Σπουδῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος διοργάνωσε στὶς 30 τοῦ μηνὸς στρόγγυλη τράπεζα μὲ θέμα «Τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον τῶν Χριστιανῶν στὴ Μέση Ἀνατολή ὑπὸ τὸ φῶς τῶν πρόσφατων ἐξελίξεων στὸν Ἀραβικὸ κόσμο». Στὴν ἐκδήλωση ἔλαβαν μέρος οἱ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Πύργου Elias Toume, Hanna Grace, Antoine Courban, π. Georges Massouh.

ΜΑΡΤΙΟΣ 2013: Λαγκαδᾶς

Ἡ Διεθνῆς Ἀκαδημία Θεολογικῶν καὶ Φιλοσοφικῶν Σπουδῶν «Οἱ ἅγιοι Κύριλ-

λος και Μεθόδιος» διοργάνωσε υπό την αιγίδα της Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λαγκαδά, Λητής και Ρεντίνης στις 31 τοῦ μηνὸς θεολογικῆ Ἡμερίδα μὲ θέμα δύο ἐπιφανεῖς

ἐκκλησιαστικὲς προσωπικότητες τοῦ 15-16ου αἰῶνα ποὺ ἀνεδείχθησαν στὸν θρόνο τῆς ἱστορικῆς ἐπισκοπῆς, τοὺς Ἐπισκόπους Ἀκάκιο καὶ Δαμασκηνὸ Στουδίτη.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2013: Πεντέλη, Ἀθήνα

Στὶς 6 τοῦ μηνὸς στὴν Ἱερὰ Μονὴ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Πεντέλης τιμήθηκε, ὅπως κάθε χρόνο, ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου Φωτίου, Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ὁ ὁποῖος εἶναι προστάτης τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Μετὰ τὴ Θεία Λειτουργία προεξάρχοντος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, ἔλαβε χώρα ἡ καθιερωμένη κοινὴ σύσκεψη τῶν Μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου μὲ τοὺς Καθηγητὲς τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης. Τὴν φετινὴ ὁμιλία ἐκφώνησε ἡ Ἀντιπρύτανης τοῦ Α.Π.Θ. κ. Δέσπω Λιάλιου, μὲ θέμα «Παράδοσις καὶ Ἀνανέωσις κατὰ τὸν ἱερὸν Φώτιον».

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2013: Ἀθήνα

Ἐκδημία τοῦ π. Δημητρίου Τζέρπου, Καθηγητῆ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ ΕΚΠΑ.

Σὲ κλίμα βαθιᾶς συγκίνησης τελέστηκε τὸ μεσημέρι τῆς Τρίτης 26 Φεβρουαρίου ἡ ἐξόδιος ἀκολουθία τοῦ πολυσεβάστου Πρωτοπρεσβυτέρου π. Δημητρίου Τζέρπου, Καθηγητῆ τῆς Λειτουργικῆς στὸ Τμῆμα Θεολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, στὸν Ἱερὸ Ναὸ Ἁγίας Φιλοθέης, Δήμου Φιλοθέης. Τὸ σκῆνωμα τοῦ μακαριστοῦ π. Δημητρίου εἶχε ἐκτεθεῖ πρὸς προσκύνηση ἀπὸ τὸ μεσημέρι τῆς Δευτέρας. Τῆς ἐξοδίου ἀκολουθίας προέστη ὁ Μακα-

ριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Ἱερωνύμος, συμπαραστατούμενος ἀπὸ τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτες Θεσσαλονίκης κ. Ἄνθιμο, Μηθύμνης κ. Χρυσόστομο, Σάμου κ. Εὐσέβιο, Φθιώτιδος κ. Νικόλαο, Πειραιῶς κ. Σεραφεῖμ καὶ Σισανίου καὶ Σιατίστης κ. Παῦλο, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ πλῆθος κληρικῶν. Συμπροσενχόμενοι στὸ ἱερὸ βῆμα παρίσταντο οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Καισαριανῆς κ. Δανιὴλ, Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος, Νέας Σμύρνης κ. Συμεὼν καὶ οἱ Θεοφιλέστατοι Ἐπίσκοποι Σαλῶνων κ. Ἀντώνιος καὶ Διαυλείας κ. Γαβριήλ, Ἀρχιεραματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Στὴν τελετὴ ἔψαλλε ὁ βυζαντινὸς χορὸς, "Ἀντιφωνικὸ Μέλος" ὑπὸ τὴν διεύθυνση τοῦ Γεωργίου Καμαργιάρη.

Ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπηύθυνε συλλυπητήριο λόγο ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Ἄνθιμος, πνευματικὸς πατέρας τοῦ μακαριστοῦ π. Δημητρίου, ἀπὸ τὸν ὁποῖο καὶ ἔλαβε τὴν ἱερωσύνη. Ὁ Σεβασμιώτατος βαθιὰ συγκινημένος περιέγραψε τὴν θεοφιλεῖ πορεία τοῦ π. Δημητρίου ἀπὸ τὰ φοιτητικὰ του χρόνια ὡς σήμερα, τονίζοντας τὴν ἀγαθότητα, τὴν ἐργατικότητα καὶ τὴν ἀνιδιοτελεῖ ἀγάπη, οἱ ὁποῖες χαρακτήριζαν τὸν μακαριστὸ πατέρα. Ἐκ μέρους τῶν πρυτανικῶν ἀρχῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς καὶ τοῦ Τμήματος Θεολογίας ἐξέφρασε τὰ συλλυπητήρια ὁ Κοσμητὼρ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, Καθη-

γητής Μάριος Μπέγζος, σημειώνοντας ότι ή έκδημία του π. Δημητρίου συνιστά μεγάλη απώλεια τόσο για την Έκκλησία, όσο και για τὰ θεολογικά γράμματα και ειδικότερα τὴ Θεολογικὴ Σχολὴ Ἀθηνῶν.

Τὸν καθιερωμένο ἐπικήδειο λόγο ἐκφώνησε ὁ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Κοινωνικῆς Θεολογίας Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ ὁμότεχος τοῦ π. Δημητρίου στὸν κλάδο τῆς Λειτουργικῆς, Καθηγητῆς Γεώργιος Φίλιας, παρουσιάζοντας συνοπτικὰ τὸ βιογραφικὸ καὶ τὸ ἀκαδημαϊκὸ - θεολογικὸ ἔργο τοῦ ἐκλιπόντος. Συλλυπητήριο λόγο ἀπηύθυνε ὁ πρόεδρος τοῦ Συλλόγου ἀποφοίτων Ἱεροδιδασκαλείου Βελλᾶς Ἰωαννίνων κ. Ἀδαμάντιος Παπαχρήστου, τοῦ ὁποίου ἀπόφοιτος τύγγανε ὁ μακαριστός, ἀλλὰ καὶ ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης Τιμόθεος Ἄνθης, ἱερατικῶς προϊστάμενος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Ἁγίας Φιλοθέης, τοῦ ὁποίου ἐπὶ σειρά ἐτῶν κατεῖχε τὴν θέση τοῦ προϊσταμένου ὁ π. Δημήτριος καὶ μέχρι τὴν κοίμησή του ἀσκοῦσε ἀδιαλείπτως ἐφημεριακὰ καθήκοντα. Ὁ π. Τιμόθεος τόνισε τὸ πλούσιο ποιμαντικὸ ἔργο τοῦ π. Δημητρίου, ἀλλὰ καὶ τὰ βαθιὰ αἰσθήματα θλίψης ὅλης τῆς ἐνορίας.

Στὴν τελετὴ παραβρέθησαν μεταξὺ ἄλλων ἡ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Θεολογίας Καθηγήτρια Βελουδία Σιδέρη - Παπαδοπούλου, ὁ κ. Ἀχιλλέας Χαλδαιάκης, Ἀναπληρωτῆς Καθηγητῆς Τμήματος Μουσικῶν Σπουδῶν Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ συνεργάτες τοῦ μακαριστοῦ ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιο καὶ τὴν Ἱερὰ Σύνοδο, ὁμότιμοι καὶ ἐν ἐνεργείᾳ καθηγητὲς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, μεταπτυχιακοὶ καὶ προπτυχιακοὶ φοιτητὲς τοῦ π. Δημητρίου καὶ πλειάδα πιστῶν, ἐνοριτῶν καὶ πνευματικῶν τέκνων του. Αἰωνία του ἡ μνήμη!

In memoriam

Ἐπικήδεια προσλαλιὰ γιὰ τὸν μακαριστὸ π. Δημήτριο Τζέροπο

«Ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με ἔχει ζωὴν αἰώνιον καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται, ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν».

*Μακαριώτατε,
Σεβασμιώτατοι,*

.....

Οἱ λόγοι αὐτοὶ τοῦ Κυρίου, οἱ ὁποῖοι ἀκούστηκαν πρὶν λίγο στὸ εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα, ἀποτελοῦν γιὰ ὅλους ἐμᾶς, τοὺς συναδέλφους τοῦ μακαριστοῦ π. Δημητρίου Τζέροπου, τὴν βαθύτατη ἀλήθεια, ἡ ὁποία μᾶς συνέχει τὴν ὥρα τούτη τῆς ἐξοδίου ἀκολουθίας του. Μᾶς συνέχει ἡ ἀλήθεια ὅτι ὁ π. Δημήτριος εἶναι ἐκεῖνος ποὺ διὰ τοῦ θανάτου ἔχει ἤδη μεταβεῖ στὴ ζωὴ, ἐπειδὴ ἐβίωσε τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου καὶ ἀποδέχθηκε στὴ ζωὴ του τὰ καλέσματα τοῦ Θεοῦ. Ὅσοι συμπορευθήκαμε μαζί του ἐδῶ καὶ πολλὰ χρόνια τόσο στὸν εὐρύτερο χῶρο τῆς θεολογικῆς σπουδῆς καὶ ἐπιστήμης, ὅσο καὶ στὸν στενότερο τοῦ κλάδου τῆς Λειτουργικῆς, θεωροῦμε ἑαυτοὺς εὐτυχεῖς, διότι στὸ πρόσωπό του συναντήσαμε τὸν εἰλικρινῆ ἀδελφό, τὸν συνεργάσιμο συνάδελφο, τὸν συνεπῆ ἐπιστήμονα, τὸν ταπεινὸ συνοδοιπόρο, τὸν ὀραματιστὴ γιὰ τὴ θεολογία καὶ τὴν Ἐκκλησία.

Ὁ π. Δημήτριος γεννήθηκε τὸ 1946 στὰ Κούρεντα Ζίτσας Ἰωαννίνων. Ὑπῆρξε ἀριστοῦχος ἀπόφοιτος τοῦ Ἱεροδιδασκαλείου Βελλᾶς Ἰωαννίνων, τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ ἀριστοῦχος διδάκτωρ τῆς ἰδίας σχολῆς. Εἰδικεύτηκε στὸν κλάδο τῆς Λειτουργικῆς ἐπὶ τετραετία, μὲ μεταπτυχιακὲς σπουδὲς

στην Γερμανία και τη Γαλλία. Τό 1978 χειροτονήθηκε διάκονος και τό 1980 πρεσβύτερος, διακονών έκτοτε ώς εφημέριος - πρωτοπρεσβύτερος στόν Ίερό τοῦτο Ναό τῆς Ἁγίας Φιλοθέης Ἀττικῆς. Νυμφευθεῖς τήν Πολυτίμη Κατσάικα, ἀπέκτησε πέντε τέκνα, ὁ δὲ πρωτότοκος υἱός του Βασίλειος εἶναι Δρ. Θεολογίας.

Τό 2002 τό Τμήμα Θεολογίας τοῦ ΕΚΠΑ τόν ἐξέλεξε Λέκτορα, τό 2007 Ἄν. Καθηγητή, πρόσφατα δὲ ἐξέλεγε ὁμοφώνως πρωτοβάθιος Καθηγητής. Στό τμήμα Θεολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν δίδαξε ἀνελλιπῶς τό προπτυχιακό ὑποχρεωτικό μάθημα «Ίστορία καί Θεολογία τῆς Χριστιανικῆς Λατρείας», καθὼς καί τὰ ἐπιλεγόμενα «Εἰσαγωγή στή Θεία Λατρεία Α΄ καί Β΄» καί «Ἀσκηση στήν Ὁμιλητική - Τελετουργική Α΄ καί Β΄». Ἐδίδαξε, ἐπίσης, στό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδῶν, στό διατμηματικό πρόγραμμα μεταπτυχιακῶν σπουδῶν «Φῦλο καί θρησκεία», ἐνῶ ἐπόπτευσε ἀρκετές Διπλωματικές Ἐργασίες Εἰδικεύσεως (Masters) καί ὀρισμένες Διδακτορικές Ἐργασίες.

Ὁ π. Δημήτριος διετέλεσε ἐπιμελητής λειτουργικῶν ἐκδόσεων τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ὑπῆρξε δὲ γραμματέας καί ἀργότερα μέλος τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Λειτουργικῆς Ἀναγεννήσεως, στήν ὁποία συνεργαστήκαμε (ἐδῶ καί 14 χρόνια) γιά τήν ὀργάνωση τῶν Πανελληνίων Λειτουργικῶν Συμποσίων πού προέβησαν τήν ἔρευνα περὶ τήν Θεία Λατρεία καί ἐξῆψωσαν τό κύρος τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας σὲ παγκόσμιο ἐπίπεδο. Στά συνέδρια αὐτά συμμετεῖχε πάντοτε μὲ εἰσήγηση, παρέχοντας τήν εὐκαιρία γιά βαθύτερους προβληματισμούς. Γιά ὅλους αὐτούς τοὺς λόγους, ἄλλωστε, ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τοῦ

ἀπένημε τόν «Χρυσοῦν Σταυρὸν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου». Διακριτικῆ, ἐπίσης, ὑπῆρξε ἡ παρουσία του στήν «Ἐταιρεία γιά τήν Ἀνατολική Λατρεία» (SOL).

Ὁ π. Δημήτριος ἐστίασε τό ἐρευνητικό του ἐνδιαφέρον στή συνάφεια ἱστορίας καί θεολογίας τῆς Λατρείας μὲ τὴ σύγχρονη ποιμαντικὴ πράξη. Ὅλες οἱ μελέτες του διαπνέονται ἀπὸ μία ἀγωνία γιά τὴν ἀριότερη ἐπιτέλεση τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας· πρὸς τὴν κατεύθυνση αὐτὴ ἦταν προσανατολισμένη ἡ σπουδὴ καί, ταυτόχρονα, ἡ ἱερατικὴ του διακονία.

Τὰ σημαντικότερα ἔργα του εἶναι τὰ ἀκόλουθα:

1) *Ἡ ἀκολουθία τοῦ νεκρώσιμου Εὐχέλαιου κατὰ τὰ χειρόγραφα Εὐχολόγια τοῦ ΙΔ΄-ΙΣΤ΄ αἰ. (Συμβολὴ στήν ἱστορία καί τὴν θεολογία τῆς χριστιανικῆς λατρείας)*, Διατριβὴ ἐπὶ διδακτορία, Ἀθήνα 2000, σσ. 292 (*Ἱδρυμα Βυζαντινῆς Μουσικολογίας-Λειτουργιολογήματα 1*).

2) *Ἐφῶδιον ζωῆς. Ἡ μετάδοση τῆς Θείας Κοινωνίας στοὺς ἀθνεῖς πού ἀντιμετωπίζουν κίνδυνο θανάτου. Συμβολὴ στήν Ποιμαντικὴ λειτουργικὴ*, Ἀθήνα, ἐκδόσεις Τῆνος, 2001, σσ. 134 (*Σύγχρονοι λειτουργικοὶ προβληματισμοὶ 1*).

3) *Λειτουργικὴ ἀνανέωση. Δοκίμια λειτουργικῆς ἀγωγῆς κλήρου καί λαοῦ*, τόμ. Α΄, Ἀθήνα, ἐκδόσεις Τῆνος, 2001, σσ. 176 (*Σύγχρονοι λειτουργικοὶ προβληματισμοὶ 2*).

4) *Ὁ ἁγιασμός τῆς ζωῆς τῶν πιστῶν. Μελέτες ἐπὶ τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν τοῦ Μικροῦ Εὐχολογίου*, Ἀθήνα, ἐκδόσεις Τῆνος, 2006, σσ. 229 (*Σύγχρονοι λειτουργικοὶ προβληματισμοὶ 3*).

5) *Ἡ ὥρα τοῦ θανάτου καί ἡ Ἀκολουθία εἰς ψυχορραγοῦντα (Συμβολὴ στὴ μελέτῃ τοῦ βυζαντινοῦ Εὐχολογίου)*, Ἀθήνα,

ἐκδόσεις Τήνος, 2007, σσ. 223 (Σύγχρονοι λειτουργικοί προβληματισμοί 4).

6) *Συλλείτουργο. Πρόσωπα και θεσμοί στην Ὁρθόδοξη Λατρεία. Ἑπτὰ μελέτες*, Ἀθήναι, ἐκδόσεις Οὐρανός, 2010, σσ. 259.

7) *Τὸ τελευταῖο Μυστήριο. Ἡ Νεκρώσιμη Ἀκολουθία καὶ ἡ καύση τῶν νεκρῶν*, Ἀθήναι, ἐκδόσεις Οὐρανός, 2012, σσ. 167.

8) «Ἀπὸ τῆ λειτουργικῆς στὴν περιβαλλοντικὴ ἀγωγή. Σπουδὴ στὶς περιστατικὲς εὐχὲς τοῦ Εὐχολογίου». Πρόκειται περὶ εἰσηγήσεως στὸ ΙΑ΄ Πανελλήνιο Λειτουργικὸ Συμπόσιο Στελεχῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων (Βόλος, 2009), ἡ ὁποία δημοσιεύτηκε στὰ Πρακτικὰ τοῦ ἐν λόγῳ Συμποσίου (Ἀθήνα 2010).

Σήμερα, τόσο οἱ συνάδελφοί του στὴ Θεολογικὴ Σχολή, ὅσο καὶ οἱ ὁμότεχοί του στὸν κλάδο τῆς Λειτουργικῆς, διακατεχόμενοι ἀπὸ τὴν σταυραναστάσιμη ἐλπίδα ἀποχωριζόμεστε προσωρινῶς τὸν ἀδελφὸ καὶ συνάδελφο, ἀπευθύνοντας πρὸς ἐκεῖνον τὰ τελευταῖα ἐπίγια λόγια μας:

Πεφιλημένε ἀδελφέ μας, τὰ τελευταῖα χρόνια τῆς δοκιμασίας τῆς ὑγείας σου ἀκούσαμε πολλὰ φορὲς ἀπὸ τὸ στόμα σου τὴ δοξολογία πρὸς τὸν Θεὸ γιὰ τὸν σταυρὸ πού εἶχε ἐναποθέσει στοὺς ὤμους σου. Τὸν ἐσήκωσες ἀποδεχόμενος (γιὰ μία ἀκόμη

φορὰ στὴ ζωὴ σου) τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου. Ἀτενίζοντάς σε σήμερα ἀποκοῦμε τὴν ἀκράδαντη βεβαιότητα ὅτι, μετὰ ἀπὸ αὐτὴ τὴν ὑπακοή σου στὴ δοκιμασία, ἀπόκειται σὲ ἐσένα ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος. Ἀποκοῦμε τὴν ἀκράδαντη βεβαιότητα ὅτι εὐρίσκεισαι ἤδη στὴν αἰώνια καὶ ἀπόλυτη ἀγαλλίαση τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ καὶ ὅτι τώρα καταναγάζεσαι ἀπὸ τὴν λαμπρότητα τῆς θέας Του, πρόσωπον πρὸς πρόσωπον.

Πορεῦσαι ἐτοιμαῶσαι τόπον γιὰ ἐμᾶς, τοὺς περιλειπούμενους. Δοξολογοῦμε τὸν Θεὸ γιὰ τὴν παρουσία σου κοντὰ μας καὶ τοῦ ἀπευθύνουμε τὰ λόγια ἐκεῖνα τῆς ἐξοδίου εὐχῆς εἰς κοιμηθέντα ἱερέα: τὸν παρακαλοῦμε, ὅπως σὲ «κατεκόσμησε μὲ πνευματικὴ ἀξία» ἐδῶ στὴ γῆ, νὰ σὲ δεχθεῖ «ἀκατάκριτον στὴ δόξα» τοῦ ὑπερουράνιου θυσιαστηρίου Του. Σὲ προπέμπουμε μὲ τὴν προσδοκία τῆς συναντήσεώς μας καὶ πάλι, τὴν εὐλογημένη ὥρα τοῦ προσωπικοῦ μας Πάσχα, τότε πού θὰ μπορούμε νὰ ἀνταλλάξουμε τὸν ἀναστάσιμο χαιρετισμὸ μας ὄχι μέσα ἀπὸ τὴ σκιά τῶν παρόντων, ἀλλὰ μέσα ἀπὸ τὴν ἀπόλυτη βεβαιότητα τῶν μελλόντων.

Καλὴ Ἀνάσταση, συνάδελφε καὶ πεφιλημένε ἀδελφέ μας, π. Δημήτριε.

Γεώργιος Φίλιας

Στὴ σύνταξη τῶν «Θεολογικῶν Χρονικῶν» συνεργάστηκαν ὁ Νικόλαος Ἀσπροῦλης, ἡ Αἰκατερίνη Τσαλαμπούνη, ὁ Γεώργιος Φίλιας, ἡ Ἐλένη Κασσελοῦρη, ὁ Μόσχος Γκουτζιούδης καὶ ὁ Γεώργιος Ζααβέλας.